

Jerzy Augustyniak

Inowłódź, woj. piotrkowskie. Zamek, mury miejskie

Informator Archeologiczny : badania 14, 195-196

1980

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

licząc humusu, zniszczone czterema wkopami nowożytnymi i pracami niwelacyjnymi. Materiał zabytkowy wskazuje na znaczne przemieszanie warstw.

W wykopie I, w warstwie drugiej uchwycono cztery lekko rozwleczone paleniska i fragmenty 2 jam osadniczych /1,50 x 2,00 m x 1,20; 1,50 x 2,00 m x 0,60 m/. Każda z nich składała się z dwóch obiektów. Poza tym odsłonięto jeden obiekt o bliżej nieokreślonym charakterze, zniszczony przez współczesny wkop. Warstwa wraz z obiektami zawierała niezbyt liczny materiał ceramiczny - 150 fragmentów, jeden cały dzban, nieliczny materiał kostny; 71 fragmentów oraz jeden półkołek żelazny i kilka gwoździ.

W warstwie trzeciej wykopu I uchwycono dwa obiekty: fragment jamy osadniczej /1,50 x 2,00 m x 0,25 m/, jeden dołek postępukowy, bez zabytków. Z warstwy tej wydobyto nieliczny materiał ceramiczny - 44 fragmenty, kostny - 3 fragmenty. Ceramika z wykopu I pochodzi z wczesnej epoki żelaza i z okresu XIII-XIV wieku.

W wykopie II warstwa orna została zniwelowana. W pierwszej warstwie kulturowej nie uchwycono żadnych obiektów. Odkryto: 122 fragmenty ceramiki, 24 fragmenty kości zwierzęcych, 1 ostrogę żelazną typu III z kółkiem gwiazdzistym /wg Z. Hilcherówny/, datowaną na XIII-XIV wiek i 5 fragmentów nieokreślonych przedmiotów żelaznych. W warstwie II uchwycono dwa obiekty /o wymiarach 1,50 x 1,00 m x 0,40 m; 0,45 x 0,50 x 0,25 m/ o bliżej nieokreślonym charakterze. Z warstwy pochodzi 56 fragmentów ceramiki, 10 ułamków kości i 2 gwoździe żelazne. Ceramika z wykopu II pod względem formy i chronologii jest analogiczna do ceramiki z wykopu I reprezentującej naczynia ręcznie lepiące z wczesnej epoki żelaza oraz naczynia całkowicie i silnie obtaczane wypalane w większości w atmosferze redukcyjnej pochodzące z XIII i XIV wieku.

Zabytki są przechowywane w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku.

Badania będą kontynuowane.

INOWŁODZ

woj. piotrkowskie
Zamek, mury miejskie

Konserwator Zabytków
Archeologicznych
Ośrodek Badań i Dokumentacji
Zabytków
w Łodzi

Badania prowadził mgr Jerzy Augustyniak.
Finansował WKZ w Piotrkowie. Ośmy sezon badań /czwarty ekspedycji Ośrodka/. Trzeci sezon badań murów miejskich Zamku /XIV-XVI w./.

Kontynuując odsłanianie relikwów wewnętrznej zabudowy zamku do poziomu XVI-wiecznego, odkryto pas szerokości 10 m wzdłuż północnego muru obwodowego. W narożniku północno-zachodnim założenia stwierdzono istnienie pomieszczenia o wymiarach 7,5 m /NS/ x 9,5 m /WE/. Wejście doń usytuowano od wschodu, podłoga wyłożona

cegłami o średnim wymiarze 253 x 110 x 75 mm, pośrodku filar z piaskowca o wymiarach 80 x 80 cm podtrzymujący prawdopodobnie dach, którego kilka spalonych belek znaleziono w czasie prac. Rucho-my materiał zabytkowy to przeważnie ułamki ceramiki, fragmenty kafli, gwoździe, zawiasy i inne przedmioty metalowe. Przestrzeń między omówionym pomieszczeniem, a klatką schodową prowadzącą do wieży, w północno-wschodnim narożniku założenia, pokrywał bruk kamienny z polnych kamieni na podsypce z piasku. W czasie bieżącego sezonu odsłonięto tylko zewnętrzną ściankę klatki schodowej, pozostała część pozostaje zagruzowana.

Wśród znalezionych w omawianym wyżej pomieszczeniu ułamków kafli występowało kilka z herbem Ciołek. Przy obecnym stanie badań można wiązać wykonanie pewnych robót porządkowych i budowlanych na zamku z rodem Drzewickich herbu Ciołek. Nabyli oni bowiem staro-stwo inowłodzkie w 1515 r. i pozostawali na nim do 1569 r.

W południowo-wschodniej części zamku, w narożniku jaki tworzy wschodnia, zewnętrzna ściana budynku bramnego i południowe, zewnętrzne lico muru obwodowego, stwierdzono istnienie nierozpoznanej jeszcze w pełni konstrukcji murowanej, która prawdopodobnie była związana z wjazdem do zamku.

Kontynuując badania murów miejskich założono jeden sondażowy wykop na tyłach działek miejskich od strony zachodniej. Przyniósł on potwierdzenie istnienia muru miejskiego i otworzył nowy etap w pracach badawczych. Dotyczy to zrekonstruowania umocnień miejskich od strony zachodniej i ich stosunku do zamku.

Badania będą kontynuowane.

JANOWICZKI, gm. Raclawice-Pałecznicza
woj. kieleckie
Stanowisko 1

Muzeum Archeologiczne
w Krakowie

Badania prowadził mgr Stanisław Kołodziejcki pod kierunkiem naukowym doc. dr. hab. Kazimie-rza Radwańskiego. Finansowało Ministerstwo Kultury i Sztuki. Trzeci sezon badań. Zamek średniowieczny /1 połowa XIV - 2 połowa XV w./.

Celem kolejnego sezonu badawczego na wzgórzu "Zamczysko" było uzyskanie danych dotyczących: 1/ uczytelnienia rzutu reliktu zamku, 2/ rozpoznania konstrukcji wału otaczającego z zewnątrz fosę, 3/ stwierdzenie śladów ewentualnego osadnictwa towarzyszącego murowanej budowli.

Badania prowadzono podobnie, jak w ubiegłych latach w wąskoprze-strzennych wykopach i sondażach.

W wyniku eksploracji 3 wykopów, usytuowanych w obrębie plateau wzgórza, uzyskano dane pozwalające na przedstawienie nowej koncep-cji rekonstrukcji budowli. Zakłada ona, iż odkryte relikty murów, tworzące czworobok o bokach dłuższych 20,3 m oraz bokach krótszych